7/1202

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI VE
BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI

SÜRELİDİR

Sayı :B.02.0.002/ 5618
Konu :

ANKARA

23../10./2003

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : a) TBMM Başk.nın, 06.10.2003 ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/1202-3106/11657 sayılı yazısı.
b) Başbakanlığın 08.10.2003 ve B.02.0.KKG.0.12/106-236-99/4502 sayılı yazısı.

İstanbul Milletvekili Sayın Kemal KILIÇDAROĞLU'nun, Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği, Sayın Başbakanımızın da kendileri adına Bakanlığım koordinatörlüğünde cevaplandırılmasını istediği, 7/1202-3106 esas no'lu yazılı soru önergesi cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Mehmet Ali ŞAHİN
Devlet Bakanı ve
Başbakan Yardımcısı

Ek: Soru Önergesi Cevabı (3 sayfa)

DAĞITIM :
Gereği :
TBMM Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

7/1202

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: 6/10/2003 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-2878 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde yer alan ve Sayın Başbakanımız tarafından yazılı olarak cevaplandırılması talep edilen TÜBİTAK başkanlığına Prof.Dr.Namık Kemal Pak'ın atanmasına ilişkin kararnamenin gecikme nedenleri hakkındaki İstanbul Milletvekili Kemal Kılıçdaroğlu'nun 7/1202-3106/11657 sayılı yazılı Soru Önergesi incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 278 sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkında Kanunun 498 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değişik 5 inci maddesinde; başkanın Bilim Kurulu'nca müspet bilimler alanında eser, araştırma ve buluşlarıyla tanınmış kişiler arasından seçileceği ve Başbakanın teklifi üzerine Cumhurbaşkanı tarafından atanacağı, başkanın görev süresinin 4 yıl olduğu ve en çok 2 dönem bu göreve seçilebileceği hükme bağlanmıştır.

Prof.Dr.Namık Kemal Pak 28/5/1999 tarihli ve 99/50669 sayılı Müşterek Kararname ile TÜBİTAK Başkanlığına atanmış ve bu Kararname 30/5/1999 tarihli ve 23710 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Prof.Dr.Namık Kemal Pak'ın görev süresi 31/5/2003 tarihinde sona ermiştir. Prof.Dr.Namık Kemal Pak'ın TÜBİTAK Başkanlığına tekrar atanmasına ilişkin Bilim Kurulu Kararı Başbakanlığa 6/5/2003 tarihinde gelmiştir.

Ancak, Prof.Dr.Namık Kemal Pak'ın başkan olarak görev yaptığı döneme ilişkin düzenlenen TÜBİTAK Murakıplar Kurulu raporlarında;

- 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 38 inci maddesinde; bu madde uyarınca görevlendirilen üniversite öğretim elemanlarının, yürüttükleri görevler için 1 inci derecenin 4 üncü kademesinde bulunan bir genel müdürün aylık ve ek gösterge rakamlarının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunan tutarı geçmemek üzere ilgili Bakan tarafından tespit edilecek miktarı net olarak ikinci görev aylığı şeklinde ayrıca alacakları ve bu ödeme dışında başkaca bir ödeme yapılmayacağı hususunun hükme bağlandığı,

- Danıştay Birinci Dairesi'nin, 2547 sayılı Kanunun 38 inci maddesi uyarınca görevlendirilen üniversite öğretim elemanlarına yapılan ücret ödemelerinin aynı maddenin son fıkrasında öngörülen sınırlara uyulmaksızın tespit edilip edilemeyeceği hakkındaki 27/3/1995 tarihli ve E.1995/36, K.1995/57 sayılı Kararında, bu şekilde görevlendirilenlere ödenecek ücretlerde mezkur Kanunun 38 inci maddesinin uygulanmasında zorunluluk bulunduğunun belirtildiği,

- Buna rağmen Prof.Dr.Namık Kemal Pak'ın görev yaptığı dönemde bu şekilde görevlendirilen öğretim elemanlarına mezkur madde hükmüne aykırı olarak fahiş ücretler ödendiği, 270 milyon civarında olması gereken bu ödemenin Tez-Koop-İş Sendikasıyla yapılan toplu iş sözleşmesine endekslenerek milyarlarla ifade edilen rakamları bulduğu,

-TÜBİTAK Bilim Kurulunca oluşturulan Koordinasyon Komitesinin ayda en az bir kez toplanması gerekirken bazı aylar toplanmadığı, Komite toplantılarından bazılarına başkan, başkan yardımcısı ve üyelerinin katılmadığı, Komite kararlarının başkan ve üyeler tarafından imzalanmadığı, dolayısıyla alınan kararların oy birliğiyle mi yoksa oy çokluğuyla mı alındığının belli olmadığı, başkan ve üyelerce imzalanmayan kararların hukuken yok hükmünde olduğu, bu kararlar doğrultusunda yapılan işlemlerin hukuken sakat olduğu, dolayısıyla TÜBİTAK Koordinasyon Komitesinin, hukuki mesuliyet bertaraf edilerek keyfi kararların alındığı bir kurul görünümüne büründüğü,

yönünde iddialara yer verilmiştir.

Söz konusu Murakıplar Kurulu raporları henüz İbra Kurulunda incelenmemiş ve konu 278 sayılı Kanun hükmü çerçevesinde karara bağlanmamıştır. Ayrıca, bu döneme ilişkin Bilim Kurulu raporları ve yıllık bilançolar ibra edilmemiştir.

Ayrıca, TÜBİTAK 17/7/1960 tarihli ve 278 sayılı Kanunla kurulmuş ve Başbakanlığa bağlı, tüzel kişiliğe, özerkliğe, kendine özgü bir bütçeye sahip, bilimsel ve teknik bir kamu kuruluşu şeklinde örgütlenmiştir.

Ancak, kamu kurumları tüzel kişiliğe ve belli bir özerkliğe sahip olmalarına rağmen, Devletten tamamen ayrı ve bağımsız bir varlığa sahip değildirler. Öncelikle bu kurumlar kanunla veya merkezi idarenin işlemleri ile kurulduklarından kendi iradeleri ile kuruluş biçimlerini ve statülerini etkileme imkanına sahip değildirler. Ayrıca, bu kurum ve kuruluşlar üzerinde merkezi idarenin veya bağlı oldukları kuruluşların vesayet denetimi söz konusudur. Öte yandan Anayasanın 123 üncü maddesinde idarenin bütünlüğü ilkesine yer verilmiştir. İdarenin bütünlüğü ilkesi kamu yönetimi alanındaki kuruluşların bir uyum içinde çalışmalarını gerekli kılar. Bu çerçevede idarenin bütünlüğü ilkesi gereği TÜBİTAK da merkezi idarenin vesayet denetimine tabidir.

Bu doğrultuda 278 sayılı Kanunda TÜBİTAK'ın gelir kaynakları sıralanmış, "her yıl Başbakanlık bütçesine konulacak ödenek" şeklinde düzenleme getirilerek, Kurumun bütçenin transfer tertibinden yardım alan bir kuruluş olduğu açıkça belirtilmiştir.

Ancak, gerek Hükümetimiz, gerekse önceki hükümetler döneminde kamu harcamalarında tasarrufa gidilmesi ve personel alımlarının yeniden düzenlenmesi amacıyla çıkarılan Başbakanlık genelgelerine Kurum tarafından uyulmadığı hususu Kurum murakıp raporlarında yer almış, bu durum ibra kurullarında eleştiri konusu yapılmıştır. Dolayısıyla, bir hizmet yerinden yönetim kuruluşu olan TÜBİTAK'ın merkezi idarenin vesayet yetkisini ortadan kaldırıcı bir tutum sergilediği gözlemlenmiştir.

Kurumu temsil etmek, Bilim Kuruluna başkanlık etmek, Bilim Kurulunun belirlediği ilke, usul ve öncelikler doğrultusunda Kurumu yönetmek ve ita amirliği yapmak, Kurum personelini atamak; Bilim Kuruluna sunulmak üzere Kurumun yıllık çalışma raporu, araştırma ve iş programı ile bütçesini hazırlamak gibi çok önemli görev ve yetkileri bulunan başkanlığa atamanın bir an önce yapılması gerektiği açıktır. Hatta ülkemizin ilk yer gözlem uydusunu uzaya gönderen bir Kurumun başkansız bırakılmaması gerektiği yönündeki düşünceye de katılmaktayım. Ancak, atama yapılmadan önce, Prof.Dr. Namık Kemal Pak ile ilgili olarak Murakıplar Kurulu raporlarında yer alan iddiaların İbra Kurulu'nca incelenmesi ve karara bağlanması gerekmektedir.

7/1202

Dolayısıyla Prof.Dr. Namık Kemal Pak'ın atanmasında herhangi bir gecikme söz konusu değildir. Prof.Dr. Namık Kemal Pak'ın tekrar bu göreve atanmasına ilişkin süreç, çalışmaların tamamlanmasından sonra devam ettirilecektir.TÜBİTAK'ta denetim ve ibra konusunda uygulamada görülen aksaklıkların bertaraf edilmesi, denetim ve ibra hizmetlerinin sağlıklı ve genel hukuk normlarına uygun olarak gerçekleştirilmesinin sağlanması yönünde çalışmalar sürdürülmektedir.

Türkiye'de müspet bilimlerde araştırma ve geliştirme faaliyetlerini ülke kalkınmasındaki önceliklere göre geliştirmek, özendirmek, düzenlemek ve koordine etmek; mevcut bilimsel ve teknik bilgilere erişmek ve erişilmesini sağlamak amacıyla, 278 sayılı Kanunla bir hizmet yönünden yerinden yönetim kuruluşu olarak kurulan TÜBİTAK'ın yaptığı başarılı çalışmalar yakından takip edilmekte ve takdirle karşılanmaktadır. İlk yer gözlem uydusunu uzaya gönderen TÜBİTAK'ın güçlendirilmesine, Acil Eylem Planında yer alan ve Hükümetimizin öncelikli hedeflerinden olan Kamu Yönetimi Reformu çerçevesinde yapılan çalışmalarda büyük önem verilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Ali ŞAHİN
Devlet Bakanı ve Başbakan Yrd.

Dağıtım:
Gereği için:
T.B.M.M Başk.na

Bilgi için:
Başbakanlığa